

Tervetuloa tekemään Suomen Punaisen Ristin seksuaaliterveystyötä festareille ja kiertävään työhön!

Lue ohje huolellisesti läpi jo ennen tapahtumaan osallistumista ja toimintaan ryhtymistä, jotta asiat sujuisivat mahdollisimman mukavasti ja joustavasti.

Suomen Punaisen Ristin seksuaaliterveystyö kesällä 2023

Vaikuttaa siltä, että saamme nauttia lukuisista festareista ja tapahtumista tulevana kesänä! Koronan suhteen on ollut nähtävillä taas kevät-aaltoa, joka on onneksi ollut maltillisempi viime vuoteen verraten. Käytetään edelleen yksilöllistä harkintaa osallistumisesta ja sairastetaan taudit kotona. Toivotaan kuitenkin tapahtumantäyteistä ja tervettä kesää kaikille!

Mitä teen seksuaaliterveyden festarityössä ja kiertävässä toiminnassa?

Seksuaaliterveystyön tavoitteena on **keskustella** ihmisten kanssa seksuaaliterveydestä ja kannustaa turvallisempaan seksiin ja ehkäisyn käyttöön. Annamme tietoa yleisimmistä seksitaudeista ja ohjaamme tarvittaessa olemaan yhteydessä terveydenhuoltoon. Kaikkea ei vapaaehtoisena tarvitse tietää, vaan pääasia on, että keskusteluissa esitetään faktatietoa asiallisesti ja tuomitsematta. Vaikeissa kysymyksissä voit aina ohjata kysyjän terveydenhuollon tai muiden asiantuntijapalveluiden pariin.

Keskustelun yhteydessä jaetaan **Kesäkumeja**. Periaatteena on, että Kesäkumeja annetaan 1 kpl / toiminnassa kohdattu. **Toiminnan pyrkimyksenä ei ole vain jakaa seksuaaliterveyden materiaalia satunnaisesti tai määrällisesti paljon, vaan päästä aitoon vuorovaikutukseen ihmisten kanssa.** Kesäkumin ojentaminen toimii hyvänä keskustelunaloittajana ja avaa mahdollisuuden syvempään keskusteluun turvaseksistä.

Asenteemme ei ole tuomitseva eikä moralisoiva. SPR:n seksuaaliterveyden vapaaehtoisina pyrimme keskustellen saamaan ihmiset pohtimaan omaa seksuaalista käyttäytymistään ja siihen mahdollisesti sisältyviä riskejä. Viestitämme, että hyvä seksi ei harmita.

On hyvä ainakin varmistaa, että vastaanottaja tietää miten kondomia käytetään tai miten siitä voi tehdä suuseksisuojaan. Voit myös mainita siitä, kuinka hienoa on, että asiakas huolehtii turvallisuudestaan. Kiertävässä työssä on hyvä teettää mahdollisuuksien mukaan myös SPR:n **Kondomiajokortti-tuokioita**. Kondomiajokortin teoriaosuus löytyy myös verkosta, jonne toiminnassa kohdatut voi ohjata tekemään visan: <http://www.spr.fi/kondomiajokortti> , www.spr.fi/kondomkorkort ja www.spr.fi/condomskillstest.

Festarikansa ja kesän riennoissa kohdatut ovat iloista ja vastaanottavaista väkeä, joka juttelee mielellään. Aloite sinun on kuitenkin hyvä tehdä itse!

Kiertävä työ paikallisessa toiminnassa

Kiertävä työ (myös Kesäkumikampanjan merkeissä) on Punaisen Ristin osaston omaa alueellista toimintaa ja sen järjestämisestä sekä toteuttamisesta vastaa osasto/seksuaaliterveystyön toimintaryhmä. Seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset voivat jalkautua esimerkiksi rannoille, puistoihin ja muihin nuorten suosimiin illanviettopaikkoihin.

Kiertävässä työssä toimimisen edellytyksenä on suoritettu Punaisen Ristin seksuaaliterveystyön peruskurssi/verkkokurssi ja 18 vuoden ikä. Mukana voi olla yksi 16- tai 17-vuotias harjoittelijana, jos toimintaan osallistuu vähintään kaksi täysi-ikäistä vapaaehtoista. **Kiertävää työtä ei tule missään tilanteessa tehdä yksin, vaan pareittain tai ryhmässä turvallisuuden vuoksi.** Tämä ei ole toivomus tai suositus, vaan **sääntö**. Työparin on oltava näkö- ja kuuloetäisyydellä. Vapaaehtoisesti voitte lähestyä ryhmiä pareittain tai jakaantua vierekkäisiin ryhmiin.

Osasto/seksuaaliterveystyön toimintaryhmä voi kirjata valtakunnalliseen [Festarilistaan](#) tiedon tekemästään paikallisesta kiertävästä työstä. Tällöin myös alueen muiden toimintamuotojen vapaaehtoiset saavat tiedon ja voivat liittyä mukaan partiointiin. Tässä tapauksessa lisätäkää listaan:

- paikka (mikä puisto, ranta, tori tms.)
- päivämäärä ja kellonaika
- mikä toimintamuoto kiertää (seksuaaliterveystyö, päihdetyö jne.)
- osallistujien nimet

Kiertävässä toiminnassa mahdollisesti syntyvät kulut kuuluvat osastolle.

Festarityö

Festaripäivystäjänä toimimisen edellytyksenä on hyväksytysti suoritettu seksuaaliterveystyön peruskurssi tai seksuaaliterveystyön verkkokurssi ja festarikoulutus sekä 18 vuoden ikä.

Myöskään festarityötä ei tule missään tilanteessa tehdä yksin, vaan **pareittain tai ryhmässä**. Voit työskennellä omien aikataulusi mukaisesti joko muutaman tunnin tai vaikka kaksi päivää – muista kuitenkin levätä ja huolehtia omasta jaksamisesta. Voit myös halutessasi käydä esim. katsomassa lempibändiäsi työvuorosi yhteydessä (tämä siis ennen tai jälkeen vuorosi, tai mahdollisesti vuorosi ohessa – ei kuitenkaan eri päivänä). Jos menet juhlijoiden joukkoon hetkeksi, niin ilman liiviä. Kauempaa voit hetken seurata bändiä toki liivi päälläkin.

Ilmoittautuminen

Ilmoittautumiskanavia on tänä vuonna Festarilista sekä Hupsis. Kaikkia tapahtumia ei ole avattu Hupsikseen ja silloin ilmoittautuminen tapahtuu Festarilistan kautta.

Festarilista

Ilmoittaudu tapahtumiin [festarilistalle!](#) Festarikoordinaattori yhdistää listalta vapaaehtoisia ensiapuryhmiin ja joissain tilanteissa tapahtuman järjestäjille. (Myös ensiapuryhmien toivotaan ilmoittavan festarilistalla, mihin tapahtumiin ovat menossa ja ovatko jo kysyneet lupia kaikille toimijoille.) Merkitkää festarilistalle myös esim. koulujen päätösten jalkautumiset ja katutyö, jotta saamme kaikki tapahtumat tilastoihin.

Hupsis: Kiertävä terveyden edistäminen

Ensiapuryhmät avaavat Hupsiksessa Kiertävä terveyden edistämisen -ryhmään tapahtumat, joihin nämä vapaaehtoiset ovat tervetulleita. Muista vastata automaattivastauksessa tuleviin kysymyksiin, jotta sinut voidaan hyväksyä ryhmään!

Liity Kiertävän Terveyden edistämisen -ryhmään: <https://bit.ly/kiertäväTE>

Miten pääsen tapahtuma-alueelle?

Yleisenä käytäntönä on ollut, että SPR:n vapaaehtoiset pääsevät festarialueelle nimellään tai esiintymällä SPR:n liivi päällä. Tämä voi kuitenkin vaihdella festareittain, sovitusta **käytännöstä saat tietoa etukäteen festarikoordinaattorilta tai sovit paikallisen ensiapuryhmän kanssa.**

Seksuaaliterveyden kiertävää työtä voi tehdä myös festarialueen ulkopuolella, missä juhlakansaa voi tavoittaa jopa festarialuetta moninaisemmin. Festarialueen ulkopuolella tapahtuvaan kiertävään työhön ei tarvitse lupia, mutta tapahtumassa mahdollisesti päivystävän SPR:n ensiapuryhmän tulee olla tietoinen myös ulkopuolella tapahtuvasta kiertävästä työstä.

Yhteistyö SPR:n ensiapuryhmän kanssa

Saapuessasi festarialueelle **käy esittäytymässä SPR:n ensiapuryhmälle**, jolloin olette tietoisia toisistanne. Ota ylös myös ensiapuryhmäläisten puhelinnumero ja anna heille omasi, jotta voitte tarvittaessa olla yhteydessä. Jos radiopuhelimia on saatavilla, voit tarvittaessa kysyä myös sellaista käyttöäsi. Varmista kuitenkin, että osaat käyttää sitä.

Materiaaleja voi yleensä jättää säilytykseen EA-teltalle, mikäli paikalla on SPR:n ensiapupäivystys. Ensiapupiste ei kuitenkaan toimi seksuaaliterveystyön vapaaehtoisten taukotilana tai kokoontumispaikkana. Työrauhan ja autettavien yksityisyyden turvaamiseksi, kysy aina lupa ennen kuin menet sisään ensiavun teltaan.

Jos teiltä pyydetään ensiavullista apua, niin kutsu ensiapuryhmä paikalle. Hätäensiapuohjeet jokaisen on hyvä kerrata.

Festareilla toimivat muut SPR:n ohjelmat ja yhteistyökumppanit

Festareilla voi toimia myös SPR:n päihdetyön vapaaehtoisia, henkisen tuen vapaaehtoisia ja Kesäkumiyhteistyöjärjestöjä. On kohteliasta käydä esittäytymässä heidän luonaan ja on erittäin suositeltavaa tehdä kiertävää työtä yhteistyössä muiden Punaisen Ristin toimintamuotojen (esim. päihde- ja henkisen tuen vapaaehtoiset). Toiminnassa kohdattavien tuen tarpeet voivat olla moninaiset. Yhteistyössä on voimaa!

Muita päihdetyön toimijoita voivat olla YAD Youth Against Drugs ry tai Bilehoiva Kotilo. Käy myös heitä tervehtimässä.

Matkakulut ja ruokailu

Ensisijaisesti kiertävään työhön toivotaan osallistumisia tapahtumapaikkakunnalta tai sen läheisyydestä. Tällöin osasto korvaa matkakulut oman käytäntönsä mukaisesti. Jos lähdet tapahtumaan valtakunnallisen festarilistan kautta, matkakulut korvataan halvimman kulkuneuvon mukaan keskustuomistosta. Etukäteen ja vain erikseen sovitusti oman auton käytöstä voi saada 0,24€/km, kun autossa on yli kaksi vapaaehtoista tai merkittävä määrä materiaalia. Erillissopimukset on myös merkittävä M2-laskun lisätietoja-kohtaan. (Jos käytät omaa autoa, maksetaan halvimman kulkuneuvon mukaan, ellei toisin ole sovittu etukäteen.)

Liitä matkalaskuun matkatositteet tai merkitse kilometrit. Muista merkitä laskuun seksuaaliterveystyö ja tapahtuma. Matkat festaripaikalle järjestät pääsääntöisesti itse.

Matkakulut korvataan jälkikäteen ja ne tehdään erillisen M2-ohjelman kautta. Ohjeet matkakorvausten tekemiseen saat päivystyksen jälkeen. Joissain tapahtumissa järjestäjä saattaa tarjota osallistujille ruuan, mutta verotuksellisista syistä ateriakorvausta ei voida maksaa. **HUOM! Matkalaskut tulee lähettää 15.8.2023 mennessä, sen jälkeen lähetettyjä matkalaskuja ei enää korvata.**

Yöpyminen festareilla

SPR ei automaattisesti korvaa tai järjestä yösjaa festarityön vapaaehtoisille. Jos kuitenkin tarvitset yösi-
jan, kysy mahdollisuuksia ensiapuryhmältä tai festarit@redcross.fi hyvissä ajoin, jolloin voimme selvittää erilaisia vaihtoehtoja (esim. ryhmämajoitus). Mahdollisista yöpymiskuluista sovitaan erikseen.

Kesäkumi-kampanja

Kesäkumi-kampanja on YleX:n, SPR:n, Syöpäjärjestöjen ja Sotilaskotiliiton yhteinen. Kampanjan merkeissä on oltu perinteisesti mukana muutamilla kesän festareilla **Kesäkumi-kiskan** muodossa. Kesäkumi-kiskalla vapaaehtoiset teettävät Kondomiajokorttia sekä Naimamaisteritestiä ja kampanjajärjestöjen asiantuntijat ovat mukana ohjaamassa nuoria ja aikuisia mieltä askarruttavissa kysymyksissä. **Tänä vuonna Kesäkumi-kiska on YleXPopissa, Provinssissa, Ruisrockissa, Ilosaarirockissa ja Qstockissa.** Kesäkumi-kiska -festareiden osalta seksuaaliterveystyön vapaaehtoisten osallistumislupien hankinnasta vastaa YleX ja yhteyshenkilönä toimii Kesäkumi-kampanjan koordinaattori Susanna (yhteystiedot lopussa).

Miten seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset tunnistaa?

Toimiessaan festareilla tai kiertävässä työssä seksuaaliterveystyön vapaaehtoisilla on **SPR:n punaiset liivit**, joissa on **seksuaaliterveystyön selkämerkki selässä**. Tapahtumissa, joissa on Kesäkumi-kiska, seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset käyttävät SPR:n punaisten liivien sijaan Kesäkumi-kampanjan t-paitoja.

Muista, että seksuaaliterveystyötä tehdessäsi edustat Punaista Ristiä, joten vapaaehtoisena sinun on käyttäydyttävä ja pukeuduttava asiallisesti. Vapaaehtoisen vaatetuksen tulee olla hyvän maun mukaista pukeutumista; ei esimerkiksi lyhyt minihame ja/tai napapaita. Suositeltava vaatetus on esimerkiksi vähintään polveen asti ulottuvat yksiväriset housut, hihallinen paita, joka näkyy myös päivystysliivin alta (ei mielellään toppia). Vaatteissa ei saa olla provosoivia tai SPR:n periaatteita loukkaavia tekstejä, tunnuksia (esimerkiksi päihdemainontaa) tai armeijan maastokuvia.

Toiminnassa ja SPR:n liiveihin pukeutuneena ei saa tupakoida, käyttää päihteitä tai esiintyä päihtyneenä, krapulaisena tai päihteelle haisevana. Myös työvuorojen ulkopuolella päihteiden käyttö on tapahtumassa kiellettyjä. Ethän käytä liivejä tauoilla tai kun olet matkalla tapahtuma-alueelle, ellei toisin ole sovittu.

SPR:n vapaaehtoiset on vakuutettu perustason tapaturma- ja vastuuvakuutuksella. Muista vakuutuksista vapaaehtoinen vastaa itse.

Materiaalit

Kiertävään työhön on hyvä varata:

- SPR:n liivi ja seksuaaliterveystyön selkämerkki
- Kesäkumeja

Tarvittaessa

- kirurgisia maskeja ja/tai visiirejä
- suojahanskat, käsien desinfiointiaine tai vastaava

Pyydämme teitä käyttämään ensisijaisesti ja mahdollisuuksien mukaan osaston tai piirin materiaaleja, suojarusteita ja liivejä. Osaston/toimintaryhmän vapaaehtoisten sekä piirien on mahdollista tilata omakseen selkämerkkejä Punaisen Ristin verkkokaupasta osaston tai piirin tunnuksilla.

Kesäkumeja voi tiedustella jaettavaksi piiristä tai osastosta tai osoitteesta festarit@redcross.fi.

Huomioithan, että toiminnassa **ei tule jakaa ennen vuotta 2020 hankittuja Kesäkumeja.** Päivitettyt kondomit tunnustat ulkopakkaukseen lisätyistä pakkausmerkinnöistä: **CE-merkintä, tieto valmistajasta suomeksi ja ruotsiksi, kondomivalmistajan logo, tarrasineti.** Varmista myös, että kondomit eivät ole päässeet vanhentumaan.

Mikäli tarvitset lainaksi liivin Punaisen Ristin festarityöltä, muista mainita minkä kokoisen liivin haluat, sekä milloin ja minne haluat toimituksen. Käytön jälkeen palauta liivi ja merkki mahdollisimman pian, ellet tiedä tarvitsevasi sitä pian seuraavassa tilaisuudessa. Mahdollisia materiaaleja tulee kysyä osoitteesta festarit@redcross.fi **2 viikkoa ennen tapahtumaa, jotta materiaalit saadaan toimitettua ajoissa.**

Lähetä liivit ja ylijääneet materiaalit postin tai Matkahuollon kautta osoitteeseen:

Punaisen Ristin logistiikkakeskus
Päihdetyö
Kalkun kehätie 4
33330 Tampere
Puhelin: 044 293 8051

Voit lisätä palautuksen matkahuolto/postimaksun matkalaskuusi. Puhelinnumero pitää lisätä pakettiin, jotta saamme siitä saapumisilmoituksen tekstiviestinä. Palauttamatta jääneestä liivistä laskutetaan 70 €.

Purku ja palaute

Jokaisen jalkautumisen ja päivystyksen jälkeen vapaaehtoisten tulee järjestää yhteinen hetki, jossa havainnoista, kokemuksista ja tuntemuksista keskustellaan. Tarkoituksena on käsitellä tapahtuneet tilanteet, koota havainnot ja raportoida niistä Punaisen Ristin festarityön lähettämään palautekyselyyn (lähetetään myöhemmin sähköpostitse).

Jos kiertävässä työssä tapahtuu jokin mieltä askarruttava tapahtuma, on tärkeää, että olet yhteydessä osaston vastuuhenkilöihin tai piiriin. Kiertävässä työssä tai kiskalla kohdatuista haasteista tai mietityttävistä tilanteista kannattaa olla yhteydessä myös Kesäkumi-kampanjan koordinaattoriin, festarikoordinaattoreihin tai seksuaaliterveystyöstä vastaavaan (yhteystiedot lopussa). Ensiapuryhmissä on myös henkilön tuen osajaja, joilta voi kysyä keskusteluapua välittömästi tilanteen jälkeen. Tarvittaessa on mahdollisuus järjestää myös syvällisempi purkukeskustelu. On tärkeää, että mieltä painava asia käydään yhdessä läpi.

Muista, että ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa tapaa tehdä kiertävää työtä. Sinä kohtaat ihmiset omana itsenäsi ja teet jalkautuvaa työtä omalla, sinulle sopivalla tavallasi. Edustat kuitenkin aina myös Punaista Ristiä!

Yhteystiedot

Festarikoordinaattorit: festarit@redcross.fi puh. 044 293 8051

Seksuaaliterveys: Matti Hetemäki (matti.hetemaki@redcross.fi)

Kesäkumi-kampanja, Kesäkumi-kiskat ja osallistuminen Kesäkumin some-kampanjaan:

Kesäkumi-kampanjan koordinaattori: Susanna Kuokkanen (Susanna.Kuokkanen@cancer.fi, 040 199 0337)

Päihdetyö: Kati Laitila (kati.laitila@redcross.fi puh. 040 5895778)

Ota yhteyttä tarvittaessa! Aurinkoista ja turvallista kesää!